

Letnik XII.

Predplačati se ne more.

1. januarja 1915.

Ob vojskinih viharjih.

(V začetku grudnia 1914.)

Je že skrajni čas, da se „Domači Prijatelj“ in ž njim vred tudi naš navadni zapisnik in koledarček podajo na svoje romarsko potovanje. Neodločnost, s katero spremljamo tačas svoje tiskovine, strinja se popolnoma z razpoloženjem sedanjega usodopolnega časa.

Toda čakati ne moremo več. Priprava naših prilog, koledarčkov in zapisnikov, njih oprema in vez prizadevajo nam skrb v celem letu. Potrebno je, da je pripravimo za odpošiljatev, a ureditev prve številke „Domačega Prijatelja“ ima veliko ovir in zadržkov. Po tem morate tudi presoјati predležečo številko, naj si je tudi najbolj uhoга in revna, ki je kedaj izišla iz našega zavoda. To je začetek XII. letnika. Lep začetek! Ali bo konec boljši?

Naš „Domači Prijatelj“ je najbolj posredoval z našimi ljubimi naročniki in tolmačil naše želje, ki smo jih goјili do svojih odkritosrčnih znancev. S tem, da je preprečeno izdajanje „Domačega Prijatelja“, je takorekoč pretrgana žila privodnica, ki je drugo kazala in oznanjevala, da je zavod zdrav in se nahaja v pravilnem t. Dandanes se kaže v nekem oziru nekaka duševna vročica. Ljudje si naročajo blago na vse krplje, ker vsakdo pomišlja, da bodo prišle še hujše reči in se hoče preskrbeti za prihodnost z najpotrebnejšimi živili. A odpošiljanje blaga pri nas je združeno z velikimi ovirami. Vsak pretekli den nam javi, da se nam ni posrečilo, da se tako rekoč izkobacamo iz neštevilnih naročil. Nikdar nam jih ne manjka.

Od ene strani smo si prizadevali, da ne zvišamo cene blaga in nismo se brigali za svojo lastno škodo, ki smo jo pri tem imeli. Naši dobri in pošteni odjemalci prav dobro znajo za to, da nismo zlorabili okolščin, katere so vsakega silile, da podraži blago in izdelke. Na drugi strani pa nas spravljajo v zadrego neštevilne naročitve, katere dobivamo vsak dan in tiste zamoremo odpraviti šele v več dnevih. Morebiti, da se marsikdo čudi, navidezno seveda, da odpošiljatev zaostaja in peša. Tega pa, verujte naši pošteni tvrdki, nismo mi krivi. Vi ne znate, da prvotno, tako imenovano „surovo“ blago primanjkuje, v širjih

krogih seveda ne znajo za to okolščino, ki pa nas spravlja v zadrego, katere naši blagi odjemalci ne morejo lahko razumeti. Jako težavno bi bilo, ako bi se morali vsakemu posebej pošteno opravičevati. Ob koncu novembra smo in v resnici smo v zadregi, nevedoč, ali imamo že zdaj razposlati koledarčke. Nalašč hočemo se tega izogniti, da se ne pomnožijo — naročila. Seveda se zdi naša beseda nekoliko blazna, nerazumljiva. V mirnih časih lahko napravimo desetkrat več, kakor zdaj. V sedanjem času si le želimo, da se naš stan „obleganja in obsede“, da govorimo po vojaško, kmalu izpremeni v srečne čase, kadar bo mogoče po ceni kupiti žito in tudi blago, ki je iz njega pošteno pripravljeno, bolj po ceni prodati in ponuditi.

Zdaj pa pošiljamo „Dom. Prijatelja“ v tiskarno. Ako ga dobite morebiti pozneje, naj to ostane v spominu. Zaključujemo nekaj, kar je neljubo v našem življenju a pred nami sija solnce boljše prihodnosti. V sedanjem času seveda še slutiti ne moremo, kaj bo godilo ob veličastnih božičnih praznikih. Božični prazniki so za vsakega človeka, ki je kristijanskega mišljenja, nekaj genljivo svetega, ta si ta čudež drugače živiti čistega, nedolžnega veselja, je zdaj, žal bog, skrta v našem strahu in imamo, ki je v resnici pošastna in realna iz nje ne poznamo. Morebiti bo vendar kmalu skončana ta žalost in splošnega trepetu, potrebiti neki dobri duh razškropi črne megle in razveseli srca, ki trepečejo za zdravje in življenje, potem pa gotovo sežemo si zopet v prijateljske roke in rečemo si medsebojno: Bratje smo in bratje ostanimo.

Mili Bog, kako bi nam potem dišalo in ugajalo naše delovanje! Sicer pa smo obvarovani pred napadom arci vojske, vendar pa, ko srečujemo, ki so tako radi ponudili s svojimi izdelki, in iunake, nega vladarja, krči se nam.

Tudi predležče vrstice se spominjajo iskreno in hvaležno tistih oseb, ki so bile odkritosrčni Vydrovčani ob mirnih časih. Šrapnelov iz naše tovarne se ni treba bati. V prejšnjih časih, ko smo se navadili mirnega delovanja naše tovarne, nismo tako občutljivo razumevali njeno nedolžno ropotanje kakor ravno sedaj. Naj ljubi mir, ki si ga gotovo še vsi želimo, zapre kmalu vse odprtine in nezadovoljne line, iz katerih piha zgubonosni vihar!

Nočemo vznemirjati čuvstev svojih ljubih odjemalcev, ker je že od drugod dovolj povoda za strah in trepetanje za obstanek. Želimo pa samo, da takrat, kadar dobite v roke sledečo številko, nas vse vendar oblažuje nova doba resničnega miru in nemotene sreče! Ni treba dostavljati navadnih voščil za srečo in zadovoljnost za novo leto. Živimo v pomenljivem, lahko rečemo, v velikem času, ki naj nas izumi, da smo skromni tudi v zaželjeni sreči ter da junaško prenašamo vse svoje stiske in nadloge. Naj ta doba nauči nas tudi pozabiti na svoje osodne okolščine in nam pokaže boljšo, zadovoljno in pravično prihodnost. Dan novega leta 1915 naj vsem prinese izvršitev njihovih želj in teženj. Vse to odkritosrčno želimo slehernemu našemu prijatelju in znancu.

S to številko pošiljamo tudi navadni zapisnik in stenski koledarček po izvirniku umetnika Frolka, rojenega na Moravskem. Žalibog nismo si mogli preskrbeti ne njegove slike ne njegovega življenjepisa, ker je mladi mojster, kakor je nam bilo naznanjeno — daleč proč od svoje domovine uvrščen v vrste naših hrabrih junakov na bojišču.

Stenski koledar je tako urejen, da je Frolkova slika, zavoljo obvarovanja pred poškodbo vložena v zavitek. Izvzemite to imenitno slikano dragotino, in zavijte roglje v izreze, napravljene na podlogi. Najpoprej v tisto širjo odprtino, potem pa v ožjo vun, tako da se čez roglje slike napravi proga od zavitka.

Velevažna opomba za naše gg. odjemalce.

V zapisniku in v notranjstvi koledarja je cenik naših izdelkov, ki je bil našteten ob največjih razmerah. Danes, ko pripravljamo to le številko „Dom. Prijatelja“, da jo moremo odposlati še pred Novim letom, je dotični cenik

== brez veljave. ==

Seveda je vedno umetnik, za katerega je razvozljanje ali rešitev se gotovo briga, kakor izmed naših cenj. odjemalcev ter boječe vpraša, ali se bodo razmere še bolj zhujšale, ali nam bo sploh mogoče ob sedanjih cenah preskrbovati svoje naročnike. Prosimo za zaupanje, da smemo napraviti izpremembo, za katero se seveda odločimo samo iz najnujnejših vzrokov. Samo ob sebi se razume, da se vrnemo zopet k prejšnjim starim cenam, kadar to dovoli tržne in prometne okolščine in naše navadno življenje krene v pravilni tir.

== Potrpite ==

ako naročilo takoj ne pride, mi si v resnici prizadevamo, da takoj odpravimo vsa naročila, toda okolščine so bolj močne kakor mi. Opravičujemo se že zdaj, da nas ne zadene očitiranje, katerega nismo zakrivili in ki bi utegnilo škodovati dobremu imenu naše tvrdke. Hočemo izbrisati vsako sumničenje, da smo bili pri odpravljanju prepočasni.

Začasni cenik.

≡ Brez obveze. ≡

Vydrovka , žitna kava. Poštna pošiljka 5 kg.	K	5.—
Otroška moka 1 kg. brez plehnate škatlje (pleh nimamo) „		3:50
Juhine konzerve : grahova, gobova, lečna, riževa in rezančna (samo dokler imamo snovi) škatljica 25 kom.		2.—
Juhini dodatki $\frac{1}{4}$ kg. steklenica		1:50
Šumeči bonboni le „Ambo“ 40 kom. v škatlj.		2.—
„Bene“, dokler imamo stanijol, 25 kom.		1.—
Oblati : masljeni 25 kom. v škatlj.		2:50
Dezertke 50 „ „		3:50
Destinke 40 „ „		2:50
Buhtin , začimba za pecivo, $\frac{1}{4}$ kg. zavojček		1.—
Gorčica po francoskem ali kremškem načinu $\frac{1}{2}$ kg. kakor dozdaj		1.—
Julep , sadni soki: Jabolčni stekl.		—40
višnjevi in iz robidnic		—60
Grahoa moka , zavojček 900 gramov		1.—
poštna pošiljatve 5 kg. v platneni vrečici		6.—

Pošiljatve od K 8.— poštno izplačano, pri manjšem računu se zaračuni zavoj in poštšina. Julep samo po železnici.

Vydrova tovarna hranil v Pragi VIII.

≡ Sedanja doba, ki preprečuje in ovira pravilni trgovski tir, zahteva tudi skrajno finančno napetje. Razvidno je, da za deva tudi nas in mi zavoljo tega moramo skrbeti, da uredimo svoje denarne razmere, da naš zavod ne trpi nobenih nevarnih sunkov. Prosimo, naj nam plačujejo račune v sedanjem času vsaj tisti, katere sedanji stan ne zadeva tako občutljivo. Samo ob sebi se razume, da so nam naši stari odjemalci vedno ljubi in dragi, čeravno ne plačajo takoj. Saj se pri tem gre v znatni meri za družine vojakov, ki so na bojišču, ki so bili nenadoma iztrgani od hiše in niso imeli prilike, da se pripravijo na to, kar jih je zadelo. Kadar se bodo vrnil mirni časi, lahko bi nam očitali, da nismo ravnali pošteno. Slično stališče pa je nam neznano. Toda mi imamo tudi veliko starih zahtev tudi v takih družinah, ki niso prizadete od vojske. Zato prosimo, da se nam naše zahteve plačajo. S tem se nam pokaže priznanje za našo postrežbo in uslugo, katero smo vselej razodevali in jo bomo kazali tudi v prihodnjem času, kadar nam bo privoščeno, da bomo delovali v miru in ob bolj veselih razmerah tako za nas kakor za Vas.